

1 (Sem-5/FYUGP) ECO 45 MN/ (B)

2 0 2 5

ECONOMICS

(Minor)

Paper : ECO0500504

(Development Economics)

(SET-B)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) By economic development, we mean increase in gross domestic product per capita over time.

(Write True or False)

অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন হৈছে নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ ভিতৰত বৃদ্ধি
হোৱা মুঠ ঘৰুৱা জনমূৰি আয় উৎপাদন।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(2)

(b) Mention one measure of development to study international variation.

উন্নয়নৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰিৱৰ্তন মাপৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা এটা সূচক উল্লেখ কৰা।

(c) What is poverty line?

দৰিদ্ৰতাৰ সীমাৰেখা কি ?

(d) Give the meaning of capitalist surplus.

পুঁজিবাদী উদ্ধৃত্তৰ অৰ্থ লিখা।

(e) What are the stages of economic growth of Rostow's theory?

বষ্ট'ৰ অৰ্থনৈতিক তত্ত্বৰ স্তৰকেইটা কি কি ?

(f) Fill in the blank by choosing the correct one :

শুদ্ধটো বাছি উলিয়াই খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

_____ is associated with the theory of balanced growth.

(H. W. Singer / Rosenstein
Rodan / Hirshman)

সম্বলিত সমৃদ্ধিৰ সৈতে জড়িত অৰ্থনীতিবিদজন হৈছে _____।

(এইছ. ডব্লিউ ছিঙ্গাৰ / ৰ'জেনষ্টেন ৰ'দেন / হিৰ্চমেন)

(3)

(g) Who propounded the critical minimum theory?

জটিল ন্যূনতম তত্ত্ব কোনে উপস্থাপন কৰিছিল ?

(h) Which organization publishes the Human Development Report?

মানৱ উন্নয়ন প্ৰতিবেদন কোনটো সছাই প্ৰকাশ কৰে ?

2. Answer any six from the following questions :

2×6=12

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What are the two sections of the Lewis model of unlimited supply of labour?

লীৱিজৰ শ্ৰমিকৰ অসীম যোগন আৰ্হিটোত থকা ঋণ দুটা কি কি ?

(b) State Adam Smith's idea of 'division of labour'.

আদাম স্মিথৰ 'শ্ৰমবিভাজন' ধাৰণাটো উল্লেখ কৰা ।

(c) Give any two points of criticism against the concept of balanced growth.

সম্বলিত সমৃদ্ধিৰ বিৰুদ্ধে যি কোনো দুটা সমালোচনা লিখা ।

(4)

(d) Explain the terms 'spread effects' and 'trickle down effects'.

'বিস্তাৰিত প্ৰভাৱ' আৰু 'তললৈ বাগৰি অহাৰ নীতি' উক্তি দুটা ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Mention two limitations of HDI as a measure of development.

উন্নয়ন সূচক হিচাপে 'HDI'ৰ দুটা সীমাবদ্ধতা উল্লেখ কৰা।

(f) Write two characteristics of the poor.

দৰিদ্ৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(g) What is Gini coefficient?

গিনি সহগ কি ?

(h) Explain the idea behind 'declining rate of profit' in Marx's theory.

মাৰ্ক্সৰ তত্ত্বত 'লাভৰ হাৰ হ্রাস পোৱাৰ প্ৰৱণতা'ৰ ধাৰণাৰ বিষয়ে লিখা।

(i) Write two limitations of GDP as a measure of economic development.

অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ মাপ হিচাপে মুঠ ঘৰুৱা উৎপাদনৰ দুটা সীমাবদ্ধতা উল্লেখ কৰা।

(5)

(j) Mention any two difficulties of measuring economic development in developing countries.

উন্নয়নশীল দেশত, অর্থনৈতিক উন্নয়ন জোখাৰ যি কোনো দুটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

3. Answer any four from the following questions : 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Distinguish between absolute and relative poverty.

চৰম আৰু আপেক্ষিক দৰিদ্ৰতাৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।

(b) Distinguish between balanced growth strategy and unbalanced growth strategy.

সমতাপূৰ্ণ সমৃদ্ধি কৌশল আৰু অসমতাপূৰ্ণ সমৃদ্ধি কৌশলৰ মাজত তুলনা কৰা।

(c) Mention the characteristics of stationary state.

স্থবিৰ অৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

(6)

(d) Explain briefly the inequality axioms.

অসমতাৰ স্বীকাৰ্যবোৰ চমুকৈ লিখা।

(e) Explain the concepts of Sustainable Development Goals (SDGs) and discuss their significance for developing countries.

‘বহনক্ষম উন্নয়নৰ লক্ষ্য’ৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা আৰু উন্নয়নশীল দেশত ইয়াৰ তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।

(f) Explain the meaning of forward linkage and backward linkage with examples.

উদাহৰণেৰে সৈতে অগ্রগামী সংযোগ আৰু পশ্চাদমুখী সংযোগৰ অৰ্থ ব্যাখ্যা কৰা।

(g) Briefly explain the technique of Lorenz curve to measure inequality.

অসমতা মাপনৰ বাবে ব্যৱহৃত ল’ৰেঞ্জ বেকাৰ কৌশল চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

(h) Explain the concept of the big push theory.

Big push theoryৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(7)

4. Answer any two from the following questions : 10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Describe the views of Prof. Lewis on unlimited supply of labour.
শ্ৰমিকৰ অসীম যোগানৰ ওপৰত অধ্যাপক লীৱিজৰ মতামত বৰ্ণনা কৰা।
- (b) Explain the various methods of measuring poverty. Discuss how poverty can be removed. 5+5=10
দৰিদ্ৰতা মাপ কৰা বিভিন্ন পদ্ধতিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
দৰিদ্ৰতা কেনেদৰে দূৰ কৰিব পাৰি, ব্যাখ্যা কৰা।
- (c) Explain the concept of Human Development Index as a measuring tool of development.
উন্নয়ন জোখাৰ আহিলা হিচাপে মানৱ উন্নয়ন সূচকৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।
- (d) Explain the views of Prof. Nurkse on the theory of balanced growth.
সম্বলিত সমৃদ্ধি তত্ত্বত অধ্যাপক নাৰ্ক্‌সৰ দৃষ্টিভঙ্গী ব্যাখ্যা কৰা।
- (e) Discuss the cumulative causation theory proposed by Myrdal.
মিৰডালে প্ৰস্তাৱ কৰা ক্ৰমবৰ্ধমান কাৰক তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

***